

**Bruxelles, 13 iunie 2025
(OR. en)**

**10274/25
ADD 12**

**Dosar interinstituțional:
2025/0163(NLE)**

**AELE 52
CH 18
MI 395
ESPACE 47**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	13 iunie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 308 final - Annex 12
Subiect:	ANEXĂ la Propunerea de decizie a Consiliului privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a unui pachet amplu de acorduri în vederea consolidării, a aprofundării și a extinderii relațiilor bilaterale cu Confederația Elvețiană și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului privind clauzele și condițiile de participare a Confederației Elvețiene la Agenția Uniunii Europene pentru Programul spațial

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 308 final - Annex 12.

Anexă: COM(2025) 308 final - Annex 12

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 13.6.2025
COM(2025) 308 final

ANNEX 12

ANEXĂ

la

Propunerea de decizie a Consiliului

privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a unui pachet amplu de acorduri în vederea consolidării, a aprofundării și a extinderii relațiilor bilaterale cu Confederația Elvețiană și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului privind clauzele și condițiile de participare a Confederației Elvețiene la Agenția Uniunii Europene pentru Programul spațial

Declarațiile menționate la articolul 2 alineatul (2) din Decizia Consiliului privind încheierea, în numele Uniunii, a unui pachet amplu de acorduri în vederea consolidării, a aprofundării și a extinderii relațiilor bilaterale cu Confederația Elvețiană

Declarațiile comune care însoțesc Protocolul de modificare a Acordului dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor:

DECLARAȚIE COMUNĂ PRIVIND CETĂȚENIA UNIUNII

Conceptul de cetățenie a Uniunii, astfel cum a fost introdus prin Tratatul de la Maastricht [în prezent articolul 9 din Tratatul privind Uniunea Europeană și articolul 20 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene] nu are echivalent în Acordul privind libera circulație a persoanelor.

Prin urmare, integrarea Directivei 2004/38/CE în acord, sub rezerva excepțiilor prevăzute în acord, nu aduce atingere evaluării relevanței pentru acord, pe baza conceptului de cetățenie a Uniunii, a viitoareii legislații a Uniunii, precum și a jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, anterioare sau ulterioare semnării acordului. Această relevanță se stabilește în conformitate cu Acordul privind libera circulație a persoanelor, inclusiv cu dispozițiile protocolului instituțional la acord.

Acordul nu oferă un temei juridic pentru drepturile politice ale resortisanților statelor membre și ai Elveției.

DECLARAȚIE COMUNĂ
REFERITOARE LA PREVENIREA ȘI COMBATEREA ABUZULUI DE DREPTURILE
CONFERITE PRIN DIRECTIVA 2004/38/CE

Părțile contractante confirmă obiectivul comun de prevenire și combatere a abuzului de drepturile conferite prin Directiva 2004/38/CE¹, în conformitate cu articolul 35 din directiva respectivă, în special în ceea ce privește accesul la asistență socială.

DECLARAȚIE COMUNĂ
PRIVIND REFUZUL ASISTENȚEI SOCIALE ȘI ANULAREA DREPTULUI DE ȘEDERE
ÎNAINTE DE DOBÂNDIREA DREPTULUI DE ȘEDERE PERMANENTĂ

Părțile contractante împărtășesc opinia potrivit căreia cetățenii Uniunii și resortisanții elvețieni nu ar trebui să devină o povară excesivă pentru sistemul de asistență socială al Elveției și, respectiv, pentru cele ale statelor membre. Din acest motiv, părțile:

- (i) pot, în primele trei luni de ședere, refuza accesul la asistență socială persoanelor care nu sunt lucrători salariați, lucrători care desfășoară activități independente sau persoane care își păstrează statutul de lucrător salariat sau de lucrător care desfășoară o activitate independentă și membri ai familiilor acestora, fără a proceda la o evaluare individuală a situației persoanei în cauză;
- (ii) pot refuza să le acorde asistență socială persoanelor inactive din punct de vedere economic care nu îndeplinesc cerința de a dispune de resurse suficiente pentru ele însele și pentru membrii familiilor lor;

¹ Directiva 2004/38/CE (JO L 158, 30.4.2004, p. 77), astfel cum se aplică în conformitate cu anexa I la acord.

- (iii) pot refuza să le acorde asistență socială persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă pentru prima dată și persoanelor care nu își păstrează statutul de lucrător salariat sau de lucrător care desfășoară o activitate independentă, fără a proceda la o evaluare individuală a situației persoanei în cauză.

În conformitate cu articolele 14 și 15 din Directiva 2004/38/CE¹, Elveția și statele membre pot expulza persoanele care nu mai îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de drept de ședere, cum ar fi persoanele care nu își mai păstrează statutul de lucrător salariat sau de lucrător care desfășoară o activitate independentă și care nu beneficiază de drepturi de ședere în temeiul altor dispoziții ale directivei. Pentru a-și păstra statutul de lucrător, lucrătorii care desfășoară activități salariate sau independente, alții decât cei care se află în incapacitate temporară de muncă în urma unei boli sau a unui accident, care au devenit șomeri în mod involuntar trebuie să se înregistreze ca persoane aflate în căutarea unui loc de muncă la oficiile de ocupare a forței de muncă relevante și să îndeplinească cerințele pentru a fi în continuare înregistrați ca persoane aflate în căutarea unui loc de muncă la serviciile publice de ocupare a forței de muncă, cu condiția ca aceste cerințe să nu fie discriminatorii. În acest context, statul-gazdă poate lua în considerare, de la caz la caz și aplicând același standard propriilor resortisanți, dacă o persoană aflată în căutarea unui loc de muncă cooperează cu adevărat și cu bună-credință cu oficiul competent în vederea reintegrării pe piața muncii. Obiectivul acestei cooperări este ca persoana aflată în căutarea unui loc de muncă să își găsească un post într-o perioadă de timp rezonabilă.

Dispozițiile de mai sus ar trebui aplicate în conformitate cu principiul proporționalității.

¹ Directiva 2004/38/CE (JO L 158, 30.4.2004, p. 77), astfel cum se aplică în conformitate cu anexa I la acord.

DECLARAȚIE COMUNĂ
PRIVIND NOTIFICAREA ÎNCADRĂRII ÎN MUNCĂ

Părțile contractante împărtășesc opinia potrivit căreia alinierea dinamică a Elveției la actele juridice ale Uniunii în domeniul liberei circulații a persoanelor nu ar trebui să aducă atingere aplicării unor obligații administrative proporționale și nediscriminatorii care impun ca angajatorii să notifice autorităților încadrarea în muncă, precum procedura elvețiană de notificare pentru șederile de scurtă durată legate de muncă, menită să permită autorităților relevante să efectueze controale eficiente pe piața forței de muncă.

Orice astfel de obligații administrative nu ar trebui să afecteze dreptul de ședere al unei persoane, inclusiv în scopul dobândirii dreptului de ședere permanentă.

DECLARAȚIE COMUNĂ
PRIVIND CONVENȚIA PENTRU RECUNOAȘTEREA CALIFICĂRILOR

Părțile contractante iau act de faptul că toate statele membre și Elveția sunt părți la Convenția cu privire la recunoașterea atestatelor obținute în învățământul superior în statele din regiunea Europei și confirmă că, la punerea în aplicare a acordului, se conformează acestei convenții, în versiunea în vigoare la data semnării protocolului de modificare.

DECLARAȚIE COMUNĂ PRIVIND LOCURILE DE MUNCĂ VACANTE

Alinierea dinamică a Elveției la acquis-ul EURES nu ar trebui să interfereze cu legislația națională de punere în aplicare a articolului 121a din Constituția federală elvețiană, care prevede obligația angajatorilor elvețieni de a înregistra la centrul regional pentru ocuparea forței de muncă (RAV) locurile de muncă vacante pentru anumite profesii cu un nivel peste medie al șomajului înainte de a le publica și de a le transmite către portalul EURES.

DECLARAȚIE COMUNĂ PRIVIND OBIECTIVELE COMUNE REFERITOARE LA LIBERTATEA DE A PRESTA SERVICII PÂNĂ LA 90 DE ZILE LUCRĂTOARE ȘI ASIGURAREA DREPTURILOR LUCRĂTORILOR DETAȘAȚI

Elveția și Uniunea împărtășesc obiectivul comun de a le oferi cetățenilor lor, precum și operatorilor lor economici condiții echitabile pentru libertatea de a presta servicii pentru o perioadă de până la 90 de zile de muncă efectivă într-un an calendaristic (care include detașarea lucrătorilor), asigurând totodată pe deplin drepturile lucrătorilor.

Elveția și Uniunea împărtășesc opinia potrivit căreia sunt necesare controale proporționale și nediscriminatorii pentru a asigura libertatea de a presta servicii și aplicarea corectă și eficace a normelor de protecție a lucrătorilor prin prevenirea abuzurilor și a eludării.

DECLARAȚIE COMUNĂ
PRIVIND SISTEMELE DE CONTROL EFICACE,
INCLUSIV SISTEMUL DUAL DE ASIGURARE A RESPECTĂRII LEGII DIN ELVEȚIA

Părțile contractante declară că sistemele de control instituite de Elveția și de statele membre ar trebui să fie adecvate, eficace și nediscriminatorii. Organismele competente de aplicare a legii în temeiul dreptului național ar trebui să efectueze controale eficace pe teritoriul lor pentru a asigura conformitatea cu normele și reglementările aplicabile. Responsabilitatea efectuării unor controale eficace pentru a asigura respectarea normelor și a reglementărilor aplicabile revine autorităților desemnate și altor organisme relevante de monitorizare și de aplicare a legii în temeiul dreptului național, care, ca în cazul Elveției, pot include partenerii sociali, în conformitate cu sistemul dual de asigurare a respectării legii din Elveția. Mecanismul descris asigură menținerea și respectarea competențelor de control și de sancționare ale acestor entități. Controalele ar trebui efectuate în mod proporțional și nediscriminatoriu, ținându-se cont de faptul că acordul limitează libertatea de a presta servicii la 90 de zile de muncă efectivă într-un an calendaristic.

DECLARAȚIE COMUNĂ REFERITOARE LA PRINCIPIUL
REMUNERAȚIEI EGALE PENTRU MUNCĂ EGALĂ ÎN ACELAȘI LOC
ȘI LA UN NIVEL PROPORȚIONAL ȘI ADECVAT
DE PROTECȚIE A LUCRĂTORILOR DETAȘAȚI

Având în vedere obiectivul lor comun de a respecta principiul remunerației egale pentru muncă egală în același loc și faptul că Elveția a aplicat acest principiu de la intrarea în vigoare a acordului la 1 iunie 2002 și a consolidat punerea sa în aplicare în ultimii ani pe baza unei analize obiective a riscurilor și a proporționalității controalelor, Elveția și Uniunea pot garanta amândouă un nivel de protecție proporțional și adecvat. Scopul lor este de a garanta libertatea de a presta servicii, asigurând în același timp aplicarea echitabilă și efectivă a reglementărilor și prevenind astfel orice cazuri de abuz sau de eludare.

DECLARAȚIE COMUNĂ
PRIVIND PARTICIPAREA ELVEȚIEI
LA ACTIVITĂȚILE AUTORITĂȚII EUROPENE A MUNCII

Elveția ar trebui să poată participa în continuare, în calitate de observator, la reuniunile și deliberările Consiliului de administrație al Autorității Europene a Muncii, fără a se aduce atingere acordurilor de lucru pe care Autoritatea le-ar putea stabili cu Elveția în concordanță cu articolul 42 din Regulamentul (UE) 2019/1149¹.

¹ Regulamentul (UE) 2019/1149 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 de instituire a unei Autorități Europene a Muncii, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004, a Regulamentului (UE) nr. 492/2011 și a Regulamentului (UE) 2016/589 și de abrogare a Deciziei (UE) 2016/344 (JO L 186, 11.7.2019, p. 21), cu modificările ulterioare.

DECLARAȚIE COMUNĂ
PRIVIND SISTEMUL DE ÎNREGISTRARE
A LUCRĂTORILOR FRONTALIERI ÎN SCOPURI DE DECLARARE

Părțile contractante convin că, în cazul în care are în vedere înregistrarea lucrătorilor frontaliери în scopuri de declarare în conformitate cu articolul 7a din acord, Elveția ar trebui să abordeze acest aspect cu statele membre învecinate în cadrul forurilor bilaterale relevante. Aceste discuții nu ar trebui să conducă la niciun tratament diferențiat între lucrătorii frontaliери vizați de acord și nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor lucrătorilor frontaliери respectivi.

DECLARAȚIE COMUNĂ
PRIVIND INCLUDEREA A DOUĂ ACTE JURIDICE ALE UE
ÎN ANEXA I LA ACORD

Părțile contractante împărtășesc opinia potrivit căreia Regulamentul (UE) 2024/2747¹ intră parțial în domeniul de aplicare al acordului. Acestea convin că, imediat după intrarea în vigoare a protocolului de modificare a acordului, Comitetul mixt ia măsurile necesare pentru a asigura integrarea în anexa I la acord a regulamentul menționat. Integrarea ține seama de caracterul orizontal al regulamentul și de legăturile potențiale cu alte acorduri bilaterale dintre părțile contractante.

¹ Regulamentul (UE) 2024/2747 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2024 de instituire a unui cadru de măsuri privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2679/98 al Consiliului (Regulamentul privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne) (JO L, 2024/2747, 8.11.2024).

Părțile contractante împărtășesc opinia potrivit căreia Directiva (UE) 2024/2841¹ intră în domeniul de aplicare al acordului. Acestea convin că, imediat după intrarea în vigoare a protocolului de modificare a acordului, Comitetul mixt ia măsurile necesare pentru a asigura integrarea în anexa I la acord a directivei menționate.

DECLARAȚIE COMUNĂ
CARE ÎNSOȚEȘTE PROTOCOLUL PRIVIND AJUTOARELE DE STAT
LA ACORDUL DINTRE COMUNITATEA EUROPEANĂ
ȘI CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ PRIVIND TRANSPORTUL AERIAN

În cazul în care Comisia Europeană acordă sprijin financiar, sub orice formă, care nu face obiectul normelor privind ajutoarele de stat în temeiul acestui protocol și care denaturează sau amenință să denatureze concurența, favorizând anumite întreprinderi sau producția de anumite bunuri și afectează schimburile comerciale dintre părțile contractante care intră în domeniul de aplicare al acordului, Elveția poate solicita consultări pentru a discuta această chestiune.

¹ Directiva (UE) 2024/2841 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 de instituire a cardului european pentru dizabilitate și a cardului european de parcare pentru persoanele cu dizabilități (JO L, 2024/2841, 14.11.2024).

DECLARAȚIE COMUNĂ
CARE ÎNSOȚEȘTE PROTOCOLUL DE MODIFICARE A ACORDULUI
DINTRE COMUNITATEA EUROPEANĂ
ȘI CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ PRIVIND TRANSPORTUL
FEROVIAR ȘI RUTIER DE MĂRFURI ȘI CĂLĂTORI

1. Părțile contractante iau act de faptul că dreptul aplicabil al UE permite organismelor naționale independente de alocare a capacităților să aibă competența de a aloca trasele în mod nediscriminatoriu.

Părțile contractante iau act de faptul că, în conformitate cu Directiva 2012/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind instituirea spațiului feroviar unic european (JO L 343, 14.12.2012, p. 32), gestionarea traficului rămâne de competența administratorilor de infrastructură naționali.

2. Părțile contractante iau act de faptul că, sub rezerva normelor în materie de concurență respective, dreptul aplicabil al UE nu împiedică grupările internaționale să exploateze servicii internaționale, inclusiv servicii internaționale alcătuite parțial din servicii care participă la orarul cadențat.
3. Părțile contractante depun eforturi în vederea prelungirii, la intervale de trei ani, a dispozițiilor tranzitorii pentru menținerea fluidității traficului feroviar între Elveția și Uniunea Europeană care sunt prevăzute în Decizia nr. 2/2019 a Comitetului pentru transporturi terestre Comunitate/Elveția (JO UE L 13, 17.1.2020, p. 43), sub rezerva deciziilor respective ale Comitetului mixt.

DECLARAȚIE COMUNĂ
CARE ÎNSOȚEȘTE PROTOCOLUL PRIVIND AJUTOARELE DE STAT
LA ACORDUL DINTRE COMUNITATEA EUROPEANĂ
ȘI CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ PRIVIND TRANSPORTUL
FEROVIAR ȘI RUTIER DE MĂRFURI ȘI CĂLĂTORI

În cazul în care Comisia Europeană acordă sprijin financiar, sub orice formă, care nu face obiectul normelor privind ajutoarele de stat în temeiul acestui protocol și care denaturează sau amenință să denatureze concurența, favorizând anumite întreprinderi sau producția de anumite bunuri și afectează schimburile comerciale dintre părțile contractante care intră în domeniul de aplicare al acordului, Elveția poate solicita consultări pentru a discuta această chestiune.

DECLARAȚIE COMUNĂ
CARE ÎNSOȚEȘTE ACORDUL
DINTRE UNIUNEA EUROPEANĂ
ȘI CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ PRIVIND ENERGIA ELECTRICĂ

În cazul în care Comisia Europeană acordă sprijin financiar, sub orice formă, care nu face obiectul normelor privind ajutoarele de stat în temeiul acestui Acord între Uniunea Europeană și Confederația Elvețiană privind energia electrică și care denaturează sau amenință să denatureze concurența, favorizând anumite întreprinderi sau producția de anumite bunuri și afectează schimburile comerciale dintre părțile contractante care intră în domeniul de aplicare al acordului, Elveția poate solicita consultări pentru a discuta această chestiune.

Declarațiile menționate la articolul 2 alineatul (3) din Decizia Consiliului privind încheierea, în numele Uniunii, a unui pachet amplu de acorduri în vederea consolidării, a aprofundării și a extinderii relațiilor bilaterale cu Confederația Elvețiană

DECLARAȚIE A ELVEȚIEI
REFERITOARE LA MĂSURILE CARE TREBUIE LUATE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE
LUCRĂTORII CARE DESFĂȘOARĂ ACTIVITĂȚI INDEPENDENTE
ÎN CONTEXTUL PROCEDURII DE NOTIFICARE
PENTRU ȘEDERILE DE SCURTĂ DURATĂ LEGATE DE MUNCĂ

Elveția declară că, având în vedere soluțiile privind detașarea lucrătorilor descrise în anexa I la acord și Declarația comună privind notificarea încadrării în muncă, va lua, dacă va fi necesar, măsuri pentru a se asigura că persoanele care desfășoară activități independente nu eludează aceste norme.

Declarația care însoțește Acordul
dintre Uniunea Europeană și Confederația Elvețiană privind sănătatea

DECLARAȚIE
A CONFEDERAȚIEI ELVEȚIENE PRIVIND
INCLUDEREA PRIN ANALOGIE A ELEMENTELOR INSTITUȚIONALE
ÎN ACORDUL PRIVIND SĂNĂTATEA

Confederația Elvețiană declară că elementele instituționale comune acordurilor din domeniile legate de piața internă la care participă Elveția sunt incluse numai prin analogie în acordul menționat, deoarece acest lucru este necesar pentru funcționarea cooperării prevăzute în acord. Această includere nu constituie un precedent în ceea ce privește acordurile viitoare care nu se încadrează în domeniile legate de piața internă la care participă Elveția.
